

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор _____ А.І.Українець
(підпис)

« ____ » _____ 2016 р.

БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК (ЗАГАЛЬНА ТЕОРІЯ)

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

**до вивчення дисципліни
та виконання контрольної роботи
для студентів освітнього ступеня «Бакалавр»
спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
денної та заочної форм навчання**

Всі цитати, цифровий та фактичний матеріал, бібліографічні відомості перевірені. Написання одиниць відповідає стандартам

Підпис(и) автора(ів) _____
« ____ » _____ 2016р.

СХВАЛЕНО
на засіданні кафедри
обліку і аудиту
Протокол № 3
від 27.09.2016 р.

Реєстраційний номер
електронних методичних
рекомендацій у НМУ

Бухгалтерський облік (загальна теорія) [Електронний ресурс]: методичні рекомендації до вивчення дисципліни та виконання контрольної роботи для студентів освітнього ступеня «Бакалавр» спеціальності 071 «Облік і оподаткування» денної та заочної форм навчання /уклад.: Л.М. Чернелевський – К.: НУХТ, 2016. – 22 с.

Рецензент **Н.М. Ткаченко**, докт. екон. наук

Укладач **Л.М. Чернелевський** канд. екон. наук

Відповідальний за випуск **Л.М. Чернелевський**, канд. екон. наук, проф.

Подається в авторській редакції

1. Загальні відомості

Становлення ринкової економіки в Україні, поява нових господарських структур різних форм власності, розвиток міжнародних економічних зв'язків зумовлюють необхідність удосконалення обліку і контролю як складових частин економічної інформації, необхідної для управління на всіх рівнях.

Управління будь-яким підприємством вимагає систематичної інформації про здійснювані господарські процеси, їх характер і обсяг, про наявність матеріальних, трудових і фінансових ресурсів, їх використання, про фінансові результати діяльності. Основним джерелом такої інформації є дані поточного бухгалтерського обліку, які систематизуються у звітність.

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Бухгалтерський облік (загальна теорія)» є процес розширеного суспільного відтворення (виробництва, обміну і невиробничого споживання суспільного продукту), а також використання господарських засобів у цих процесах, які узагальнюються у грошовому вимірнику, для надання інформації, необхідної для управління і контролю.

Міждисциплінарні зв'язки.

Курс «Бухгалтерський облік (загальна теорія)» належить до циклу природничо-наукової та загальноекономічної підготовки для всіх економічних спеціальностей. Він пов'язаний з такими дисциплінами, як «Економічна теорія», «Макроекономіка», «Мікроекономіка», «Статистика», «Економіка підприємства» та ін. Викладання дисципліни «Бухгалтерський облік» ґрунтується на попередньому вивченні перелічених дисциплін.

Курс «Бухгалтерський облік (загальна теорія)» є першим в системі вивчення таких дисциплін як: «Фінансовий облік», «Організація і методика економічного аналізу», «Податковий облік», «Управлінський облік», «Звітність підприємств», «Обліку на підприємствах малого бізнесу», «Облік в суміжних галузях», «Аудит», «Практичний аудит» та ін.

1.1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення дисципліни є формування базових знань відносно предмета бухгалтерського обліку, його об'єктів, прийомів і елементів методу бухгалтерського обліку.

Завдання дисципліни «Бухгалтерський облік (загальна теорія)» пов'язані з практичною реалізацією мети курсу. Головними завданнями є:

- вивчення теоретичних основ і методології бухгалтерського обліку на підприємстві, загальних принципів організації бухгалтерського обліку та вимог, що ставляться до обліку;
- вивчення складу та структури господарських засобів та джерел їх утворення;
- відображення господарських операцій на рахунках бухгалтерського обліку;
- встановлення взаємозв'язку між рахунками і балансом, визначення впливу господарських операцій на зміни в балансі;

- вивчення відображення у бухгалтерському обліку господарських процесів діяльності підприємства;
- визначення фінансових результатів від операційної діяльності підприємства та складання бухгалтерської звітності.

Курс «Бухгалтерський облік (загальна теорія)» має фундаментальне значення для підготовки студентів за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування», тому що на основі знань, які засвоюють студенти в результаті вивчення курсу, базуються інші дисципліни зі спеціальності.

Студент повинен знати: організаційні-правові основи бухгалтерського обліку; методичні основи бухгалтерського обліку; методи та прийоми бухгалтерського обліку; відображення господарських операцій по рахунках бухгалтерського обліку; основні правила відображення у бухгалтерському обліку господарських процесів; основні правила побудови бухгалтерської звітності.

Студент повинен уміти

Класифікувати, систематизувати: господарські засоби підприємства, джерела формування господарських засобів, витрати підприємства, доходи підприємства.

Використовувати план рахунків, навчальну, наукову, періодичну та інші види літератури, інформаційну базу для ведення бухгалтерського обліку;

Застосовувати прийоми бухгалтерського обліку;

Відображати господарські операції з'ясувати економічний зміст господарської операції, визначати кореспондуючі рахунки, визначати тип рахунку, відображувати господарську операцію методом подвійного запису

Вибирати спосіб відображення необоротних активів, запасів, коштів і розрахунків, власного капіталу, довгострокових і поточних зобов'язань;

Узагальнювати визначати фінансовий результат діяльності, складати баланс підприємства;

Контролювати, перевіряти, здійснювати самоконтроль до, у процесі і після відображення господарських операцій підприємства

Студент повинен мати навички

здійснення первинного спостереження та оформлення облікових документів;

відображення господарських операцій на рахунках бухгалтерського обліку; встановлення взаємозв'язку між рахунками і балансом;

визначення впливу господарських операцій на зміни в балансі;

виявлення та виправлення помилок в обліку;

складання оборотних та шахових відомостей;

визначення фінансових результатів від операційної діяльності підприємства;

складання бухгалтерської звітності.

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни		
		денна форма навчання	заочна форма навчання	Скорочена форма навчання
Кількість кредитів – 6,0/6,0	Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»	Нормативна		
Модулів –1	спеціальність 071 «Облік і оподаткування»	Рік підготовки:		
Змістових модулів – 3		2-й	3-й	1-й
Індивідуальне завдання контрольна робота (з.ф.н.)		Семестр		
Загальна кількість годин: денна – 180 години; заочна та скорочена 216 годин		4-й	5-й	2-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 5	Освітній ступінь: бакалавр	40 год.	6 год.	6 год.
		Практичні, семінарські		
		40 год.	4 год.	4 год.
		Лабораторні		
		0 год.	0 год.	0 год.
		Самостійна робота		
		100 год.	188 год.	188 год.
		Індивідуальні завдання: год.		
-	18 год	18 год		
Вид контролю: екзамен				

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Модуль I

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ТЕОРІЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ

Тема 1. Господарський облік, його суть і значення Історія виникнення і розвитку бухгалтерського обліку. Роль бухгалтерського обліку в управлінні і контролі. Зв'язок бухгалтерського обліку з іншими економічними дисциплінами. Види господарського обліку. Принципи бухгалтерського обліку. Вимоги до обліку та його функції. Вимірники, що застосовуються в обліку.

Тема 2. Предмет і метод бухгалтерського обліку

Предмет бухгалтерського обліку. Об'єкти бухгалтерського обліку. Класифікація господарських засобів і джерел їх формування. Господарські

процеси та їх відображення в обліку. Метод бухгалтерського обліку і його елементи.

Тема 3. Методичні прийоми бухгалтерського обліку та їх використання на підприємствах

Спосіб первинного суцільного і неперервного відображення у поточному обліку об'єктів бухгалтерського обліку. Спосіб виявлення фактичної наявності і стану господарських засобів, коштів підприємства та джерел їх утворення на певну дату. Спосіб грошового вимірювання об'єктів бухгалтерського обліку.

Тема 4. Бухгалтерський баланс

Бухгалтерський баланс, його зміст і побудова. Види балансів, їх структура і взаємозв'язок та порядок заповнення. Зміни в балансі, зумовлені господарськими операціями

Тема 5. Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис операцій.

Рахунки бухгалтерського обліку, їх призначення і побудова. Подвійний запис, його суть і значення. Синтетичні й аналітичні рахунки. Взаємозв'язок між балансом і рахунками. Узагальнення даних поточного бухгалтерського обліку

Тема 6. Документація, інвентаризація

Документація, її значення. Вимоги до змісту і оформлення документів. Класифікація документів. Порядок перевірки і опрацювання документів. Документооборот, його організація. Організація зберігання документів. Інвентаризація, її значення і види. Порядок проведення і оформлення інвентаризації. Виявлення результатів інвентаризації і відображення їх в обліку.

Тема 7. Оцінювання і калькулювання в системі бухгалтерського обліку

Сутність та значення вартісної оцінки. Принципи оцінки господарських засобів. Калькулювання в системі бухгалтерського обліку

Тема 8. Принципи обліку основних господарських процесів

Основні показники господарської діяльності. Облік процесу постачання. Облік процесу виробництва. Облік процесу реалізації. Облік фінансових результатів і використання прибутку.

Тема 9. Облікові регістри, техніка і форми бухгалтерського обліку та організація обліку на промислових підприємствах

Облікові регістри, їх види та класифікація. Техніка облікової реєстрації. Форми бухгалтерського обліку. Способи виявлення та виправлення помилок в бухгалтерських записах.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ОБЛІК АКТИВІВ, КАПІТАЛУ ТА ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ПІДПРИЄМСТВА

Тема 10. Облік основних засобів

Поняття основних засобів, їх класифікація та способи оцінки. Документальне оформлення та аналітичний облік основних засобів. Синтетичний облік основних засобів. Облік надходження, ремонту, реконструкції, модернізації, амортизації та вибуття основних засобів. Інвентаризація та дооцінка основних засобів.

Тема 11. Облік нематеріальних активів

Нематеріальні активи, критерії їх визнання, класифікація і оцінка. Облік надходження нематеріальних активів. Облік амортизації нематеріальних активів. Облік переоцінки нематеріальних активів. Облік вибуття нематеріальних активів

Тема 12. Облік виробничих запасів

Суть та оцінка виробничих запасів. Документальне оформлення надходження та відпуску матеріальних цінностей зі складу. Складський облік матеріальних цінностей. Аналітичний облік матеріальних цінностей. Оцінка вибуття запасів. Синтетичний облік надходження і використання виробничих запасів. Облік малоцінних та швидкозношуваних предметів

Тема 13. Облік грошових коштів та дебіторської заборгованості

Поняття грошових коштів та їх еквівалентів. Облік касових операцій. Відображення результатів інвентаризації каси на рахунках бухгалтерського обліку. Облік коштів на поточному рахунку в банку. Порядок відкриття рахунків в банках. Особливості відображення в обліку коштів в іноземній валюті. Облік розрахунків з дебіторами. Облік створення та використання резерву сумнівних боргів. Облік розрахунків з підзвітними особами. Облік розрахунків з покупцями та замовниками. Облік короткострокових векселів одержаних

Тема 14. Облік фінансових інвестицій

Економічна суть фінансових інвестицій. Види інвестицій. Аналітичний та синтетичний облік поточних фінансових інвестицій. Організація обліку довгострокових фінансових інвестицій. Суть капітальних інвестицій. Зміна характеру інвестицій. Відображення в обліку операцій з довгостроковими фінансовими інвестиціями.

Тема 15. Облік власного капіталу

Класифікація та функції власного капіталу. Характеристика та відображення в обліку складових частин власного капіталу: статутного капіталу, пайового капіталу, додаткового капіталу, резервного капіталу, вилученого капіталу, неоплаченого капіталу, нерозподіленого прибутку (непокритих збитків), цільового фінансування і цільових надходжень. Бухгалтерські відображення обліку власного капіталу.

Тема 16. Облік зобов'язань

Зобов'язання, критерії визнання та класифікація. Облік довгострокових зобов'язань. Облік розрахунків з постачальниками та підрядчиками. Облік короткострокових кредитів банків.

Тема 17. Облік праці, її оплати та соціального страхування персоналу

Економічний зміст оплати праці. Завдання обліку праці та розрахунків з оплати праці. Документальне оформлення руху персоналу. Види, форми і системи оплати праці. Склад фонду оплати праці. Облік використання робочого часу. Облік виробітку. Розрахунок середньої заробітної плати. Табельний облік. Методика нарахування заробітної плати персоналу підприємства за відпрацьований та невідпрацьований час та інших виплат. Види утримань із заробітної плати та їх облік. Методика та техніка складання

розрахункових, платіжних відомостей. Облік забезпечення виплат відпусток персоналу підприємства. Облік розрахунків з персоналом по заробітній платі. Особливості обліку розрахунків з депонентами. Облік нарахувань на фонд оплати праці.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. ОБЛІК ВИТРАТ, ДОХОДІВ І ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ПІДПРИЄМСТВА

Тема 18. Облік витрат діяльності підприємств

Витрати підприємства, критерії визнання, класифікація. Облік витрат за елементами. Облік витрат за видами діяльності.

Тема 19. Облік доходів і фінансових результатів

Види діяльності підприємства та їх характеристика. Класифікація доходів підприємства. Облік доходів фінансових результатів від операційної, фінансової та інвестиційної діяльності. Облік надзвичайних доходів і витрат. Облік доходів майбутніх періодів.

Тема 20. Фінансова звітність

Суть і класифікація звітності. Вимоги до фінансової звітності та принципи її побудови. Користувачі звітності. Склад фінансової звітності, порядок її оприлюднення. Структура і зміст окремих форм фінансової звітності

Тема 21. Облік на підприємствах малого бізнесу

Особливості обліку на підприємствах малого бізнесу

Тема 22. Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку

Принципи формування міжнародних стандартів бухгалтерського обліку

3. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Планування практичних занять виконується разом для денної та заочної форм навчання у вигляді таблиці 2.

Таблиця 2

Теми практичних занять

№	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна, скорочена форма
1	2	3	4
1.	Господарський облік, його суть і характеристика	1	-
2.	Предмет і метод бухгалтерського обліку.	1	-
3.	Методичні прийоми бухгалтерського обліку та їх використання на підприємствах	1	-
4.	Бухгалтерський баланс	2	-
5.	Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис	2	0,5
6.	Документація, інвентаризація	1	0,5
7.	Оцінювання і калькуляція в системі бухгалтерського обліку	1	-
8.	Облік основних господарських процесів	2	-
9.	Облікові регістри, техніка, форми та організація обліку на промислових підприємствах	2	0,5
10.	Облік основних засобів	2	0,5
11.	Облік нематеріальних активів	2	0,5
12.	Облік виробничих запасів	2	-

1	2	3	4
13.	Облік грошових коштів та дебіторської заборгованості	2	0,5
14.	Облік фінансових інвестицій	2	-
15.	Облік власного капіталу	2	-
16.	Облік зобов'язань	2	-
17.	Облік праці, її оплати та соціального страхування персоналу	2	0,5
18.	Облік витрат діяльності підприємств	2	-
19.	Облік доходів і фінансових результатів	2	-
20.	Фінансова звітність	2	0,5
21.	Облік на підприємствах малого бізнесу	3	-
22.	Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку	2	-

4. ЗАПИТАННЯ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ЕКЗАМЕНУ

1. Які основні етапи розвитку бухгалтерського обліку?
2. З чим пов'язане виникнення понять “подвійний облік” та “подвійна бухгалтерія”?
3. Що собою являє господарський облік?
4. Які є види господарського обліку? В чому їх подібність і відмінність?
5. Які завдання бухгалтерського обліку та чим вони зумовлені?
6. Які вимоги до бухгалтерського обліку?
7. Який порядок застосування облікових вимірників?
8. Яка роль бухгалтерського обліку у забезпеченні контролю за господарською діяльністю?
9. Які передумови організації бухгалтерського обліку?
10. Які обов'язкові реквізити повинно мати підприємство з метою визначення самостійності?
11. Що є предметом бухгалтерського обліку?
12. Охарактеризуйте принципи бухгалтерського обліку.
13. Які об'єкти обліку існують?
14. Яким чином класифікуються господарські засоби за складом та розміщенням?
15. Яким чином класифікуються господарські засоби за джерелами їх утворення та цільовим призначенням?
16. Що розуміють під терміном “господарський процес”?
17. У чому полягає суть методу бухгалтерського обліку?
18. Які існують складові елементи методу бухгалтерського обліку?
19. Які є технічні прийоми бухгалтерського обліку?
20. Яка послідовність застосування елементів методу бухгалтерського обліку?
21. Які шляхи розвитку бухгалтерського обліку.
22. Що є бухгалтерський баланс як елемент методу бухгалтерського обліку?
23. Охарактеризуйте зміст та структуру балансу.
24. У чому полягає взаємозв'язок статей балансу та рахунків бухгалтерського обліку?
25. Чим зумовлена рівність підсумків активу та пасиву балансу?

26. Опишіть чотири типи господарських операцій за їх впливом на бухгалтерський баланс.

27. Яке значення має баланс для менеджменту підприємства?

28. Дайте визначення понять: “рахунки бухгалтерського обліку”, “дебет”, “кредит”, “сальдо”, “оборот”, “активний рахунок”, “пасивний рахунок”, “активно-пасивний рахунок”, “проведення”, “кореспонденція рахунків”, “синтетичний облік”, “аналітичний облік”, “оборотна відомість”.

29. З якою метою здійснюють первинне спостереження та фіксацію даних?

30. Яка характеристика матеріального носія? Перелічіть види матеріальних носіїв даних.

31. Охарактеризуйте зміст та структуру документів.

32. Які вимоги пред'являють до змісту, структури та оформлення бухгалтерських документів?

33. Які є реквізити бухгалтерських документів, їх види?

34. Як класифікують бухгалтерські документи?

35. Як здійснюють організацію документообігу?

36. Охарактеризуйте документообіг, його основні етапи.

37. Дайте визначення понять „оцінка” та „калькуляція”, порівняйте їх.

38. Розкрийте зміст поняття первісна вартість активу (на прикладі основних засобів)

39. Розкрийте зміст групування витрат за економічними елементами. Які економічні елементи виділяють?

40. Що являють собою бухгалтерські рахунки як елемент методу бухгалтерського обліку?

41. Охарактеризуйте зміст рахунків бухгалтерського обліку.

42. Які особливості побудови рахунків: активного, пасивного та активно-пасивного?

43. За якими ознаками класифікуються рахунки?

44. Як класифікуються рахунки за економічним змістом?

45. Охарактеризуйте класифікацію рахунків-джерел утворення господарських засобів.

46. Як визначити сальдо на рахунках?

47. Який порядок відображення господарських операцій на рахунках?

48. Охарактеризуйте класифікацію рахунків господарських засобів.

49. Охарактеризуйте класифікацію рахунків господарських та виробничих процесів.

50. Як класифікуються бухгалтерські рахунки за призначенням і структурою?

51. Охарактеризуйте призначення та будову основних рахунків.

52. Охарактеризуйте призначення та будову регулюючих рахунків.

53. Охарактеризуйте призначення та будову бюджетно-розподільчих рахунків.

54. Охарактеризуйте призначення та будову операційних рахунків.

55. Охарактеризуйте призначення та будову калькуляційних рахунків.

56. Охарактеризуйте призначення та будову збирально-розподільчих рахунків.
57. Охарактеризуйте призначення та будову порівняльних рахунків.
58. Охарактеризуйте призначення та будову фінансово-результативних рахунків.
59. Охарактеризуйте призначення та будову забалансових рахунків.
60. Яка особливість обліку господарських засобів на забалансових рахунках?
61. Охарактеризуйте План рахунків бухгалтерського обліку?
62. У чому полягає суть значення подвійного запису?
63. Який взаємозв'язок існує між синтетичними та аналітичними рахунками бухгалтерського обліку?
64. Як узагальнюють дані синтетичного обліку?
65. Яке значення оборотної відомості?
66. З якою метою складають шахову оборотну відомість?
67. Яка роль облікових реєстрів в бухгалтерському обліку?
68. Охарактеризуйте обліковий реєстр та облікову реєстрацію.
69. За якими ознаками класифікуються облікові реєстри?
70. Який порядок класифікації облікових реєстрів?
71. В якій послідовності здійснюється облікова реєстрація господарських операцій?
72. Охарактеризуйте способи виправлення помилок в бухгалтерському обліку.
73. Охарактеризуйте особливості технології обліку.
74. У чому полягає суть форми бухгалтерського обліку? Які її основні риси?
75. Яка історія розвитку форм бухгалтерського обліку ?
76. У чому полягає суть меморіально-ордерної форми бухгалтерського обліку?
77. У чому полягає суть журнально-ордерної форми бухгалтерського обліку?
78. У чому полягає суть комп'ютерної форми бухгалтерського обліку?
79. Які перспективи розвитку форм бухгалтерського обліку?
80. Яка роль та значення звітності в управлінні господарством?
81. Які вимоги ставляться до звітності?
82. За якими ознаками класифікують звітність?
83. У чому полягає порядок складання звітності?
84. Які способи перевірки звітності існують?

5. РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Відповідно до навчального плану студенти виконують контрольну роботу з дисципліни «Бухгалтерський облік (загальна теорія)».

Мета виконання контрольної роботи – поглибити знання та зміцнити практичні навички, навчитися послідовно викладати та логічно обґрунтовувати матеріал.

Контрольна робота виконується за варіантом (табл. 3) і охоплює завдання, які носять теоретичний та практичний характер. Робота повинна бути виконана чітко. На сторінках слід залишати поля для зауважень; всі сторінки мають бути пронумеровані.

На титульному аркуші вказати: дисципліну, з якої виконується контрольна робота, курс, групу, шифр спеціальності, прізвище, ім'я, по батькові студента. В кінці контрольної роботи студент подає перелік використаної літератури, ставить свій підпис і дату виконання роботи.

Виконуючи роботу, необхідно записувати умову та вихідні дані завдання.

Таблиця 3

Розподіл варіантів для виконання контрольної роботи

Номер варіанта	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Останні цифри залікової книжки студента	<u>01</u>	<u>02</u>	<u>03</u>	<u>04</u>	<u>05</u>	<u>06</u>	<u>07</u>	<u>08</u>	<u>09</u>	<u>10</u>	<u>11</u>	<u>12</u>	<u>13</u>	<u>14</u>	<u>15</u>
	<u>16</u>	<u>17</u>	<u>18</u>	<u>19</u>	<u>20</u>	<u>21</u>	<u>22</u>	<u>23</u>	<u>24</u>	<u>25</u>	<u>26</u>	<u>27</u>	<u>28</u>	<u>29</u>	<u>30</u>
	<u>31</u>	<u>32</u>	<u>33</u>	<u>34</u>	<u>35</u>	<u>36</u>	<u>37</u>	<u>38</u>	<u>39</u>	<u>40</u>	<u>41</u>	<u>42</u>	<u>43</u>	<u>44</u>	<u>45</u>
	<u>46</u>	<u>47</u>	<u>48</u>	<u>49</u>	<u>50</u>	<u>51</u>	<u>52</u>	<u>53</u>	<u>54</u>	<u>55</u>	<u>56</u>	<u>57</u>	<u>58</u>	<u>59</u>	<u>60</u>
	<u>61</u>	<u>62</u>	<u>63</u>	<u>64</u>	<u>65</u>	<u>66</u>	<u>67</u>	<u>68</u>	<u>69</u>	<u>70</u>	<u>71</u>	<u>72</u>	<u>73</u>	<u>74</u>	<u>75</u>
	<u>76</u>	<u>77</u>	<u>78</u>	<u>79</u>	<u>80</u>	<u>81</u>	<u>82</u>	<u>83</u>	<u>84</u>	<u>85</u>	<u>86</u>	<u>87</u>	<u>88</u>	<u>89</u>	<u>90</u>
	<u>91</u>	<u>92</u>	<u>93</u>	<u>94</u>	<u>95</u>	<u>96</u>	<u>97</u>	<u>98</u>	<u>99</u>	<u>00</u>					

5.1. Завдання для виконання контрольної роботи ВАРІАНТ 1

1. Охарактеризуйте історію розвитку господарського обліку та подвійної бухгалтерії в Європі.

2. Опишіть план рахунків, його будову і призначення. Розкрийте взаємозв'язок між балансом і рахунками.

3. Розкрийте суть господарської операції згідно із складеною кореспонденцією рахунків:

№ п/п	Зміст господарської операції	Проводка	
		Д	К
1.		201	631
2.		641	631
3.		23	201
4.		23	661
5.		23	65

4. Задача. Умова загальної задачі наведено в пункті 5.2.

ВАРІАНТ 2

1. Охарактеризуйте загальні питання облікової політики підприємства та техніку її здійснення

2. Опишіть класифікацію рахунків за економічним змістом.

3. Розкрийте суть господарської операції згідно зі складеною кореспонденцією рахунків:

№ п/п	Зміст господарської операції	Проводка	
		Д	К
1.		23	661
2.		91	661
3.		92	661
4.		641	661
5.		661	301

4. Задача. Умова загальної задачі наведено в пункті 5.2.

ВАРІАНТ 3

1. Охарактеризуйте документ як джерело первинної інформації, наведіть класифікацію документів та охарактеризуйте документообіг підприємства та його організацію.

2. Охарактеризуйте План рахунків бухгалтерського обліку.

3. Розкрийте суть господарської операції згідно зі складеною кореспонденцією рахунків:

№ п/п	Зміст господарської операції	Проводка	
		Д	К
1.		372	301
2.		22	372
3.		641	372
4.		301	372
5.		23	22

4. Задача.

ВАРІАНТ 4

1. Опишіть сучасні моделі бухгалтерського обліку.

2. Поясніть порядок визначення сальдо по рахунках, порядок складання оборотної та шахової відомості та їх значення.

3. Розкрийте суть господарської операції згідно зі складеною кореспонденцією рахунків:

№ п/п	Зміст господарської операції	Проводка	
		Д	К
1.		361	701
2.		701	641
3.		301	361
4.		311	361
5.		641	311

4. Задача. Умова загальної задачі наведено в пункті 5.2.

ВАРІАНТ 5

1. Охарактеризуйте призначення Міжнародних та Національних стандартів бухгалтерського обліку.

2. Охарактеризуйте документи як джерело первинної інформації, опишіть класифікацію бухгалтерських документів.

3. Розкрийте суть господарської операції згідно зі складеною кореспонденцією рахунків:

№ п/п	Зміст господарської операції	Проводка	
		Д	К
1.		23	13
2.		92	13
3.		23	661
4.		92	661
5.		23	65
6.		92	65

4. Задача. Умова загальної задачі наведено в пункті 5.2.

ВАРІАНТ 6

1. Розкрийте сутність та поняття бухгалтерського обліку. Дайте характеристику бухгалтерського обліку в прийнятті управлінських рішень.

2. Охарактеризуйте вимоги до змісту та оформлення документів, порядок організації та основні етапи документообігу.

3. Розкрийте суть господарської операції згідно зі складеною кореспонденцією рахунків:

№ п/п	Зміст господарської операції	Проводка	
		Д	К
1.		203	631
2.		641	631
3.		631	311
4.		92	203
5.		79	92

4. Задача. Умова загальної задачі наведено в пункті 5.2.

ВАРІАНТ 7

1. Охарактеризуйте об'єкти бухгалтерського обліку та їх класифікацію.

2. Охарактеризуйте інвентаризацію як один з прийомів бухгалтерського обліку, наведіть порядок проведення інвентаризації та оформлення результатів інвентаризації.

3. Розкрийте суть господарської операції згідно зі складеною кореспонденцією рахунків:

№ п/п	Зміст господарської операції	Проводка	
		Д	К
1.		15	631
2.		641	631
3.		10	15
4.		23	13
5.		26	23

4. Задача. Умова загальної задачі наведено в пункті 5.2.

ВАРІАНТ 8

1. Опишіть типи господарських операцій за їх впливом на бухгалтерський баланс.

2. Охарактеризуйте види інвентаризації, назвіть випадки обов'язкової інвентаризації.

3. Розкрийте суть господарської операції згідно із складеною кореспонденцією рахунків:

№ п/п	Зміст господарської операції	Проводка	
		Д	К
1.		947	203
2.		79	947
3.		201	745
4.		23	201
5.		23	661

4. Задача. Умова загальної задачі наведено в пункті 5.2.

ВАРІАНТ 9

1. Охарактеризуйте складові елементи методу бухгалтерського обліку.

2. Охарактеризуйте сутність та значення вартісної оцінки, розкрийте оцінки об'єктів обліку.

3. Розкрийте суть господарської операції згідно зі складеною кореспонденцією рахунків:

№ п/п	Зміст господарської операції	Проводка	
		Д	К
1.		26	23
2.		311	361
3.		361	701
4.		701	641
5.		641	311

4. Задача. Умова загальної задачі наведено в пункті 5.2.

ВАРІАНТ 10

1. Охарактеризуйте зміст та структуру балансу. Поясніть, у чому полягає взаємозв'язок статей балансу та рахунків бухгалтерського обліку.

2. Охарактеризуйте калькуляцію як один з прийомів бухгалтерського обліку, види калькуляцій, групування витрат за елементами та статтями калькуляції.

3. Розкрийте суть господарської операції згідно із складеною кореспонденцією рахунків:

№ п/п	Зміст господарської операції	Проводка	
		Д	К
1.		44	43
2.		301	46
3.		10	46
4.		311	60
5.		951	60

4. Задача. Умова загальної задачі наведено в пункті 5.2.

ВАРІАНТ 11

1. Розкрийте принципи та функції бухгалтерського обліку.

2. Охарактеризуйте господарський процес постачання. Облік процесу постачання.

3. Розкрийте суть господарської операції згідно зі складеною кореспонденцією рахунків:

№ п/п	Зміст господарської операції	Проводка	
		Д	К
1.		23	131
2.		93	651
3.		661	656
4.		656	311
5.		79	93

4. Задача.

ВАРІАНТ 12

1. Охарактеризуйте рахунки бухгалтерського обліку, їх зміст та будову.

2. Охарактеризуйте господарський процес виробництва. Облік процесу виробництва.

3. Розкрийте суть господарської операції згідно зі складеною кореспонденцією рахунків:

№ п/п	Зміст господарської операції	Проводка	
		Д	К
1.		301	375
2.		372	301
3.		92	372
4.		641	372
5.		301	372

4. Задача. Умова загальної задачі наведено в пункті 5.2.

ВАРІАНТ 13

1. Поясніть порядок відображення господарських операцій на рахунках за допомогою подвійного запису.

2. Охарактеризуйте господарський процес реалізації та визначення фінансових результатів. Облік процесу реалізації та фінансових результатів.

3. Розкрийте суть господарської операції згідно зі складеною кореспонденцією рахунків:

№ п/п	Зміст господарської операції	Проводка	
		Д	К
1.		92	22
2.		93	203
3.		91	131
4.		91	685
5.		641	685

4. Задача. Умова загальної задачі наведено в пункті 5.2.

ВАРІАНТ 14

1. Охарактеризуйте принципи класифікації бухгалтерських рахунків, та наведіть і розкрийте класифікацію бухгалтерських рахунків.

2. Охарактеризуйте форми бухгалтерського обліку.

3. Розкрийте суть господарської операції згідно зі складеною кореспонденцією рахунків:

№ п/п	Зміст господарської операції	Проводка	
		Д	К
1.		91	132
2.		23	91
3.		901	91
4.		92	131
5.		79	92

4. Задача. Умова загальної задачі наведено в пункті 5.2.

ВАРІАНТ 15

1. Охарактеризуйте синтетичні та аналітичні рахунки. Яким є взаємозв'язок, що виникає між ними? Який порядок узагальнення даних синтетичного та аналітичного обліку?

2. Охарактеризуйте реєстри бухгалтерського обліку, види реєстрів. Охарактеризуйте способи виявлення та виправлення помилок у бухгалтерському обліку.

3. Розкрийте суть господарської операції згідно зі складеною кореспонденцією рахунків:

№ п/п	Зміст господарської операції	Проводка	
		Д	К
1.		201	631
2.		641	631
3.		209	685
4.		641	685
5.		201	209

4. Задача. Умова загальної задачі наведено в пункті 5.2.

5.2. Задача для виконання контрольної роботи

На підставі наведених даних:

1. Відкрити на основі таблиці 7 рахунки бухгалтерського обліку і записати залишки (сальдо) на 1 січня поточного року. Скласти вступний баланс на 1 січня поточного року;

2. Записати господарські операції в Журнал реєстрації господарських операцій за січень поточного року та відобразити дані операції на рахунках методом подвійного запису. В міру складання бухгалтерських записів виконати необхідні розрахунки сум;

3. Визначити тип кожної господарської операції та її вплив на валюту балансу;

4. Підрахувати суми оборотів за дебетом і кредитом кожного синтетичного рахунку, визначити сальдо на 31 січня поточного року;

5. Відкрити аналітичні рахунки до синтетичного рахунку 201 «Сировина і матеріали», відобразити операції по них, та визначити залишки на 1 січня поточного року

б. Скласти оборотно-сальдову відомість, шахову відомість та сальдовий баланс (форма №1) на 31 січня поточного року.

Розв'язання задачі повинно навести у таблицях:

Таблиця 4

Журнал господарських операцій за січень місяць

№ п/п	Зміст господарської операції	Сума, грн	Кореспонденція рахунків		Тип впливу операції на баланс
			Д-т	К-т	

Таблиця 5

Оборотно-сальдова відомість

№ рахунку	Сальдо на поч. місяця		Оборот за місяць		Сальдо на кін. місяця	
	Д	К	Д	К	Д	К
Всього						

Таблиця 6

Шахова відомість

К Д	№	Всього
Всього							

Таблиця 7

Залишки на 1 січня поточного року.

А к т и в																
№№ п/п	Найменування статей	Сума за варіантом (тис.грн.)														
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1	Основні засоби за первісною вартістю	4500	4200	3000	3500	3200	4400	3600	3700	4600	3800	3300	3900	4000	4100	4700
2	Знос основних засобів	650	600	500	700	600	800	750	900	760	800	620	740	920	950	980
3	Основні засоби за залишковою вартістю	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
4	Виробничі запаси	350	300	310	320	330	340	350	360	370	380	390	400	410	420	430
5	Незавершене виробництво	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	Готова продукція	120	110	115	120	130	135	140	145	125	135	145	150	105	116	122
7	Товари	60	65	70	75	62	64	68	72	74	76	78	80	82	84	86
8	Дебіторська заборгованість	50	65	55	60	70	75	52	54	56	62	64	66	68	72	74
9	Каса	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
10	Поточний рахунок	800	700	820	740	760	780	750	810	820	830	840	850	900	920	950
11	Валютний рахунок	15	20	18	22	24	25	26	28	14	16	18	17	19	23	27
12	Витрати майбутніх періодів	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12
	Баланс	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
П а с с и в																
№№ п/п	Найменування статей	Сума за варіантом (тис.грн.)														
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1	Статутний капітал	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
2	Резервний капітал	105	106	107	108	109	100	110	112	114	115	116	120	122	124	118
3	Нерозподілений прибуток	120	110	112	114	116	118	122	124	126	128	130	132	134	135	136
4	Довгострокові кредити	230	200	220	240	250	260	270	280	180	190	200	220	240	260	250
5	Короткострокові кредити	60	50	60	70	80	90	55	65	75	85	62	64	66	68	70
6	Кредиторська заборгованість за товари	70	75	80	60	65	72	76	80	82	84	85	86	90	82	84
7	Заборгованість по зарплаті	50	40	45	50	55	45	48	52	56	70	72	76	78	60	65
8	Заборгованість перед державою	20	18	22	24	25	26	20	19	23	27	28	21	18	20	22
9	Заборгованість перед ЄВСС	18	17	21	22	23	24	15	1	22	26	27	20	17	19	20
10	Доходи майбутніх періодів	24	24	24	24	24	24	24	24	24	24	24	24	24	24	24
	Баланс	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?

Таблиця 8

Реєстр господарських операцій за січень поточного року

№№	Найменування господарської операції	№№ рах.	Сума за варіантом (тис.грн.)														
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
1	Перераховано бюджету податок на прибуток**	31,64	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
2	Перерахована заборгованість за Єдиним внеском на соціальне страхування**	31,65	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
3	Отримані в банку кошти на виплату зарплати**	30,31	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
4	Списано на операційні витрати 1/12 частина витрат майбутніх періодів**	23,39	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
5	Виплачена зарплата працівникам**	30,66	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
6	Витрачені матеріали на виробництво продукції	20,23	150	151	152	153	154	155	156	157	158	159	160	159	155	156	154
7	Витрачені матеріали на загальнопромислові потреби	20,91	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10
8	Витрачені матеріали на потребу адміністрації підприємства	20,92	5,00	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
9	Витрачене паливо на потреби збуту	20,93	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
10	Нараховано знос на технологічне обладнання	13,23	22	22,1	22,2	22,3	22,4	22,5	22,6	22,7	22,8	22,9	30	30,2	30,4	30,5	31
11	Нараховано знос на цехове приміщення	13,91	135	120	120,2	120,4	120,5	120,6	120,8	130	130,2	130,4	130,5	130,6	130,8	132	133
12	Нараховано знос на контору заводу управління	13,92	125	122	123	124	125	126	128	127	110	111	112	113	114	115	116
13	Нараховано знос на автомобілі по збуту продукції	13,93	10	10,2	10,4	10,6	10,5	10,8	11	11,2	44,4	11,5	11,6	11,8	12	12,2	12,5
14	Нарахована зарплата робітникам основного виробництва	23,66	100	101	102	103	104	105	106	107	108	109	110	111	112	113	114
15	Нарахована зарплата адміністрації цеха	66,91	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10
16	Нарахована зарплата адміністрації підприємства	66,92	20	20	20	20	20	2	20	20	20	20	20	20	20	20	20
17	Нарахована зарплата працівникам збуту	66,93	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
18	Нараховано по лікарняним робітникам осн. виробництва (перші 5 днів)	23,66	3	2	4	5	6	2	3	4	2	3	4	2	3	5	2
19	Нараховано по лікарняним працівникам збуту (перші 5 днів)	66,93	2	3	2	3	4	3	2	4	3	4	2	3	2	4	3
20	Нараховано на зарплату робітників ЄСВ 22%	23,65	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
21	Нараховано на зарплату адміністрації цеха ЄСВ 22%	65,91	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
22	Нараховано на зарплату адміністрації підприємства ЄСВ 22%	65,92	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
23	Нараховано на зарплату працівників збуту ЄСВ 22%	65,93	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
24	Нараховано на лікарняні робітників основного виробництва ЄСВ 22%	23,65	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
25	Нараховано на лікарняні працівників збуту ЄСВ 22%	65,93	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
26	Утримання з доходів фізичних осіб 18%	64,66	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
27	Утримано із зарплати військовий збір 1,5%	65,66	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
28	Списання загальнопромислових витрат	23,91	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
29	Оприбуткована за виробничою собівартістю готова продукція	23,26	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
30	Відображена собівартість реалізованої продукції*	26,90	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
31	Списана на фінансові результати собівартість реалізованої продукції	79,90	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
32	Списано на фінансові результати адміністративні витрати	79,92	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
33	Списано на фінансові результати втрати на збут	79,93	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
34	Надійшли гроші від покупців	311,36	1248	1188	1218	1242	1284	1296	1320	1362	1290	1332	1392	1140	1242	1290	1308
35	Відображено валовий дохід від реалізації готової продукції	36,70	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
36	Виділено з валового доходу ПДВ	64,70	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
37	Списано на операційні доходи 1/12 частина доходів майбутніх періодів	69,70	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
38	Списано на фінансові результати чистий дохід від реалізації продукції	70,79	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
39	Нараховано податок на прибуток 18%	64,98	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
40	Списано на фінансові результати податок на прибуток	79,98	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
41	Визначено кінцевий фінансовий результат за січень	44,79	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?

* Вказати суму одержаної готової продукції з виробництва, враховуючи залишки на початок року. Залишків готової продукції не повинно залишатися

** Дані брати із залишків на 1 січня поточного року

6. Рекомендована література

Основні законодавчі та нормативно-правові акти

1. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [Електронний ресурс]: від 16.06 1999, № 996 – XIV // Верховна Рада України. : офіційний веб-портал. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/996-14>. - Назва з екрану.
2. Про затвердження Положення (стандарту) бухгалтерського обліку [Електронний ресурс] : наказ Мінфін України від N 318 від 31.12.99 р. № 318 // Верховна Рада України : офіційний веб-портал. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00>. - Назва з екрану.
3. Національні положення (стандарт) бухгалтерського обліку [Електронний ресурс] : від 07.02.2013 № 73 // Верховна Рада України : офіційний веб-портал. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>. - Назва з екрану.

Базова

1. Бухгалтерський облік (частина II): Навч. посібник для студентів вищих навчальних закладів спеціальності 6.050100 «Облік і аудит» / За ред. доктора економічних наук, професора В.Ф. Максимової. – Одеса: ОНЕУ, 2013. –324с.
2. Жолнер, І. В. Фінансовий облік за міжнародними та національними стандартами : навч. посіб. / І. В. Жолнер ; НУХТ. — К. : НУХТ, 2012. — 335 с.
3. Оцінювання вартості підприємств в системі бухгалтерського обліку: монографія / М. В.Порякін. – Львів: ТОВ «НВП «Інтерсервіс». – 2012. – 262 с.
4. Садовська, І.Б. Бухгалтерський облік: навчальний посібник для вищої школи. /Луцьк. нац. техн. ун-т. -К.: Центр учбової літератури, 2013. -688 с.
5. Ткаченко, Н. М. Бухгалтерський фінансовий облік, оподаткування і звітність : підручник / Н. М. Ткаченко ; МОН України. — 7-те вид., доп. і перероб. — К. : Алерта, 2016. — 928 с.
6. Чернелевський, Л. М. Бухгалтерський облік у документах : навч. посіб. / Л. М. Чернелевський ; МОН України ; під ред. Л. М.Чернелевського. — 2-ге вид., перероб. і доп. — К. : Кондор, 2007. — 430 с.

Допоміжна

1. Темчишина Ю.Л. Бухгалтерський облік (теоретичні основи): навч. посіб.- / Т.Ю. Темчишина. - К.: НУХТ, 2008. - 226 с.
2. Сахарцева, І. І. Бухгалтерський облік : навч. посіб. / І. І. Сахарцева, Г. А. Семенов, Г. М. Бескоста ; за ред. І. І. Сахарцевої. — К. : Кондор, 2005. — 556 с.
3. Сопко В.В. Бухгалтерський облік в управлінні підприємством: навч.посіб. / В.В. Сопко. – К.: КНЕУ, 2006. – 526 с.